

ASIA EXPLAINED

TO ANALYZE, TO DEBATE ,TO UNDERSTAND

AE Analizy - Chiny

Łukasz Sarek.

7 grudzień 2020

Organizacja partyjno-państwowa strażnikiem kontaktów polskich regionów z Chinami

Przez wiele lat Forum Regionalne Polska – Chiny było największym spotkaniem przedstawicieli regionów Polski i Chin. Powstało w wyniku porozumień zawartych po ociepleniu relacji pomiędzy oboma krajami i wizyt prezydenta Bronisława Komorowskiego w Chinach w 2011 r. i premiera Wen Jiabao w Polsce 2012 r. Współpraca na poziomie regionalnym była włączona do [wspólnego oświadczenia o ustanowieniu partnerskich stosunków strategicznych](#). Po polskiej stronie organizacją zajmują się lokalne władze wspierane przez rząd centralny. Po stronie chińskiej głównym koordynatorem spotkań jest zawsze [Chinese People's Association for Friendship with Foreign Countries](#) (CPAFFC, [中国人民对外友好协会](#)).¹

CPAFFC to najważniejsza jednostka „dyplomacji ludowej” w strukturach KPCh odpowiadających za politykę zagraniczną. Od swoich wzorowanych na sowieckim modelu początków służy KPCh jako narzędzie omijania kanałów rządowych. Obecnie przede wszystkim skupia się na docieraniu do władz na poziomie regionalnym, polityków i organizacji pozarządowych. Chociaż jej oficjalny status „organizacji ludowej” (人民团体) może wprowadzać w błąd sugerując podobieństwo do organizacji pozarządowych obecnych w innych krajach, CPAFFC jest organem partyjno-państwowym, [...] obsadzonym i zarządzanym (代管) przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. „Dyplomacja ludowa” jako element „całościowej dyplomacji” jest zgodna z polityką partyjno-państwową. [...] ‘Nieoficjalna dyplomacja’, uprawiana przez takie organizacje jak CPAFFC, jest ‘wsparciem’ dyplomacji prowadzonej oficjalnymi kanałami. [...] Ta organizacja rzeczywiście pomaga w propagowaniu celów polityki KPCh, zwłaszcza geopolitycznego projektu „Pasa i Drogi” przewodniczącego Xi Jinpinga.

Funkcja organizatora forum daje CPAFFC możliwość kształtowania programu forum, ale przede wszystkim daje dostęp do wiedzy o najważniejszych

1

ASIA EXPLAINED

TO ANALYZE, TO DEBATE ,TO UNDERSTAND

postaciach polskiej administracji centralnej, lokalnej i samorządowej. Również dzięki temu CPAFFC i inne instytucje partyjno-państwowe mogą nawiązać kontakty z polskimi urzędnikami. CPAFFC często staje się także punktem pierwszego kontaktu przy nawiązywaniu relacji z zagranicznymi organizacjami i osobami, następnie profiluje i przekazuje dane kontaktowe partnera zagranicznego innej organizacji w ramach aparatu partyjno-państwowego lub z nim związanej.

Głównym organizatorem pierwszego w forum w Gdańsku w 2013 r. był po stronie polskiej [Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego](#). Szacuje się, że w jednodniowym wydarzeniu wzięło udział około 600 uczestników, w tym 130 delegatów z Chin. Kluczowymi tematami w programie forum były [gospodarka, turystyka, edukacja i kultura](#). Drugie forum, które odbyło się rok później w Kantonie, zostało zorganizowane wspólnie przez [CPAFFC, władze lokalne prowincji Guangdong i miasta Guangzhou oraz polskie Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju](#). Wzięło w nim udział około 200 uczestników, a w jego trakcie [przedstawiciele województw pomorskiego, śląskiego, małopolskiego i dolnośląskiego](#) podpisali [kilka umów z chińskimi partnerami](#).

W programie dwóch pierwszych spotkań dyskutowano o obszarach współpracy, które mogłyby być interesujące dla [polskich władz lokalnych](#) i [polskich przedsiębiorców](#), a agenda gospodarcza i polityczna KPCh nie była zbyt widoczna. W dwóch kolejnych wydarzeniach sytuacja uległa zmianie. W trzecim forum, które odbyło się w Łodzi w 2015 r., wzięło udział około 500-650 osób, w tym [200 delegatów z ponad 20 chińskich prowincji](#), m.in. Syczuanu, Chongqing, Hebeiu i Henanie. Przemówienie otwierające forum wygłosił polski minister spraw zagranicznych Grzegorz Schetyna. [W forum wzięli udział polscy urzędnicy](#), m.in. Sławomir Żałobka z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju; Olgierd Dziekoński, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta, Grażyna Henclewska z Ministerstwa Gospodarki.

Motywy przewodnim spotkania, [podkreślanym przez CPAFFC, były możliwości gospodarcze związane z inicjatywą Pasa i Drogi](#), jednym z kluczowych przedsięwzięć KPCh w zakresie polityki zagranicznej, co odróżniało to forum od poprzednich spotkań, gdzie debaty dotyczyły różnych tematów i wydawały się odpowiadać rzeczywistym potrzebom wielu polskich regionów. Forum odbyło się pod auspicjami [Rady Biznesu Chin \(CEEC\)](#), organu powołanego w grudniu 2014 r. na Forum Gospodarczym Chin i Krajów Europy Środkowej i Wschodniej w Belgradzie. [Jednym z jej inicjatorów była China Council for the Promotion of](#)

ASIA EXPLAINED

TO ANALYZE, TO DEBATE ,TO UNDERSTAND

[International Trade \(CCPIT\)](#), partyjno-państwowa agencja zaangażowana w budowanie międzynarodowej polityki gospodarczej Chin.

Czwarte forum, ostatnie jak do tej pory, odbyło się podczas wizyty przewodniczącego Xi Jinpinga w Polsce w 2016 roku i [zostało zorganizowane przez CPAFFC i Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP](#). Ważnym aspektem tego wydarzenia było to, że delegacje z Chin miały okazję na osobiste poznanie swoich polskich odpowiedników i nawiązania lub wzmocnienia kontaktów. Forum regionalne zostało połączone z Międzynarodowym Forum Nowego Jedwabnego Szlaku. Rangę tego połączonego wydarzenia podniósł udział najwyższej rangi chińskich [i polskich urzędników](#). W uroczystości otwarcia uczestniczyli sekretarz generalny CPC, prezydent Andrzej Duda oraz premier Beata Szydło, którzy wygłosili przemówienia. Ponieważ jednak forum było jednym z wielu wydarzeń, które zbiegły się w czasie z wizytą Xi Jinpinga, a porządek obrad koncentrował się na inicjatywie Pasa i Drogi i innych koncepcji i wypowiedzi chińskich urzędników obracały się wokół [różnych aspektów](#) implementacji [tych strategii](#), kwestie regionalne istotne dla Polski ponownie zeszły na dalszy plan. Piąte forum [miało odbyć się w Wuhanie w 2017 roku](#). Ponieważ jednak rząd polski zaczął ostrożniej podchodzić do współpracy z Chinami, [osłabło również wsparcie dla rozwoju współpracy na poziomie regionalnym](#).

Interakcje pomiędzy polskimi i chińskimi władzami lokalnymi mogą być pomocne w ożywieniu wzajemnych stosunków gospodarczych i kulturalnych. Polscy organizatorzy i uczestnicy powinni być jednak w pełni świadomi statusów i celów organizacji zaangażowanych po stronie chińskiej. Forum Regionalne Polska-Chiny było użyteczne dla CPAFFC i innych organizacji partyjno-państwowych, ponieważ pozwoliło im zdobyć dostęp do polskich samorządowców, polityków czy biznesmenów, a także, szczególnie w III i IV edycji, skłaniać do realizacji polityki CPC. Wiedza i zrozumienie metod i celów CPAFFC byłoby pomocne w kształtowaniu agendy forum bardziej użytecznego dla Polski i ograniczeniu niepożądanych konsekwencji zaangażowania chińskich organów partyjno-państwowych.

Ten artykuł jest skróconą wersją jednego z rozdziałów przygotowywanego do publikacji raportu na temat chińskich wpływów w Polsce na poziomie regionalnym opracowanego przez autora dla Project Sinopsis

- 1 Niniejszy akapit powstał na podstawie charakterystyki CPAFFC autorstwa Jichang Lulu autorstwa Jichang Lulu zawartej w „Repurposing democracy. The European Parliament China Friendship Cluster” <https://sinopsis.cz/wp-content/uploads/2019/11/ep.pdf> Odnosniki do źródeł w pierwotnym tekście.